

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ซึ่งมารับการรักษาที่คลินิกปวดศีรษะ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ในระหว่าง เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2541-เดือน มีนาคม พ.ศ. 2542 จำนวน 110 ราย ทำการศึกษาโดยให้ผู้ป่วยตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self-administrated questionnaire) และใช้เครื่องมือ EMG Biofeedback ชนิด MyoScan Pro Emg Sensors ซึ่งเป็น Surface EMG ที่คลินิกคลายเครียด ตึก ภ.ป.ร. ชั้นที่ 12 ซึ่งสำหรับค่าความตึงตัวของกล้ามเนื้อหน้าผาก ทำการคัดเลือกผู้ป่วย โดยการสุ่มตัวอย่างผู้ป่วย ด้วยวิธี systematic sampling ซึ่งผลการวิจัยได้นำเสนอออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะข้อมูลของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ

ส่วนที่ 2 ลักษณะข้อมูลของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ โดยการวินิจฉัยจากแพทย์ทางอายุรกรรมประสาท

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมุติฐานในด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของอาการปวดศีรษะกับค่าความตึงตัวของกล้ามเนื้อหน้าผาก และความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของอาการปวดศีรษะกับปัญหาสุขภาพจิต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยปรากฏผล ดังนี้
 ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ที่มารับการรักษาที่คลินิกปวดศีรษะ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ประกอบด้วย ตารางที่ 1-12 ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงข้อมูลทั่วไป ของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ (n=110)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	15	13.6
หญิง	95	86.4
อายุ		
15-20	9	8.2
21-25	10	9.1
26-30	31	28.2
31-35	28	25.5
36-40	20	18.2
41-45	12	10.9

Mean = 31.51 Median = 32.00 SD. = 7.02 Min. = 16 Max. = 45

ตารางที่ 1 ตารางแสดงข้อมูลทั่วไป ของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มี
พยาธิสภาพ (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
โสด	45	40.9
คู่	57	51.8
หม้าย	3	2.7
หย่า	2	1.8
แยกกันอยู่	3	2.7
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	24	21.8
มัธยมศึกษาตอนต้น	13	11.8
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	24	21.8
อนุปริญญา	12	10.9
ปริญญาตรี	30	27.3
ปริญญาโท / เอก	7	6.4
การมีงานทำ		
มีงานทำ	83	75.5
ไม่มีงานทำ	27	24.5
อาชีพ		
นักเรียน / นักศึกษา	12	10.9
รับจ้าง	36	32.7
ค้าขาย	13	11.8
รับราชการ	30	27.3
รัฐวิสาหกิจ	4	3.6
แม่บ้าน	15	13.6

ตารางที่ 1 ตารางแสดงข้อมูลทั่วไป ของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ (บาท / เดือน)		
ไม่มีรายได้	7	6.4
น้อยกว่า 3,000	13	11.8
3,001-5,000	22	20.0
5,001-10,000	31	28.2
10,001-20,000	26	23.6
20,101-30,000	5	4.5
มากกว่า 30,001	6	5.5
การมีรายได้พอเพียงกับค่าใช้จ่าย		
ไม่พอเพียง	27	24.5
พอเพียง	79	71.8
มากพอ	4	3.6

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ที่มารับการรักษาที่คลินิกปวดศีรษะ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 86.4 และเพศชาย ร้อยละ 13.6 ซึ่งคิดเป็นอัตราส่วน เพศชายต่อเพศหญิง 1:6.3 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี คิดเป็น ร้อยละ 28.2 โดยมีอายุเฉลี่ย 32 ปี สถานภาพสมรสคู่ พบได้มากที่สุด คือ ร้อยละ 51.8 ระดับการศึกษา อยู่ในระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็น ร้อยละ 27.3 ส่วนใหญ่มีนานทำ ร้อยละ 75.5 อาชีพรับจ้าง พบได้มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 32.7 รายได้อยู่ในช่วงระหว่าง 5,000-10,000 บาท/เดือน คิดเป็น ร้อยละ 28.2 โดยส่วนใหญ่มีรายได้พอเพียงกับค่าใช้จ่าย คิดเป็น ร้อยละ 71.8

ตารางที่ 2 ตารางแสดงลักษณะอาการปวดศีรษะ ของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ (n=110)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาที่ปวดศีรษะ (ปี)		
ต่ำกว่า 1	11	10
1.0-5.0	45	40.9
5.1-10.0	32	29.1
10.1-15.0	7	6.4
15.1-20.0	9	8.2
มากกว่า 20	6	5.5
Mean = 7.76 Median 5.00 SD. = 7.76 Min = 0.1 Max = 35		
ความถี่ของอาการปวดศีรษะ (วัน / เดือน)		
0-4	44	40.0
5-8	27	24.5
9-12	10	9.1
13-16	2	1.8
17-20	8	7.3
21-24	1	0.9
25-30	18	16.4
Mean = 10.39 Median = 6.00 SD. = 9.85 Min = 1 Max = 30		
เวลาที่ปวดศีรษะในแต่ละครั้ง		
น้อยกว่า 30 นาที	12	10.9
30 นาที-4 ชั่วโมง	33	30.0
4-24 ชั่วโมง	24	21.8
24-72 ชั่วโมง	20	18.2
3-7 วัน	4	3.6
มากกว่า 7 วัน	4	3.6
ไม่แน่นอน	13	11.8

ตารางที่ 2 ตารางแสดงลักษณะอาการปวดศีรษะ ของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
บริเวณที่ปวดศีรษะ		
ปวดเฉพาะข้างขวาอย่างเดียว	12	10.9
ปวดเฉพาะข้างซ้ายอย่างเดียว	25	22.7
ปวดสลับกันระหว่างข้างซ้ายและขวา	19	17.3
ปวดทั้งสองข้างสลับกับข้างใดข้างหนึ่ง	25	22.7
ปวดทั้งสองข้างอย่างเดียว	20	18.2
ไม่แน่นอน	9	8.2
ลักษณะอาการปวดศีรษะ		
ลักษณะ ตื้อ ๆ	47	42.7
ลักษณะ ตื้อ ๆ	49	44.5
ลักษณะ จี๊ด ๆ	14	12.7

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ที่มารับการรักษาที่คลินิกปวดศีรษะ มีระยะเวลาที่ปวดศีรษะนาน เฉลี่ย ประมาณ 8 ปี โดยมีความถี่ของอาการปวดศีรษะ ประมาณ 10 วัน/เดือน เวลาที่ปวดศีรษะในแต่ละครั้งนาน 30 นาที-4 ชั่วโมง คิดเป็น ร้อยละ 30.0 บริเวณที่ปวดศีรษะ มักจะปวดบริเวณเฉพาะข้างซ้ายอย่างเดียว ร้อยละ 22.7 มีลักษณะอาการปวดศีรษะแบบตื้อ ๆ คิดเป็น ร้อยละ 44.5

ตารางที่ 3 ตารางแสดงลักษณะอาการร่วมขณะที่มีอาการปวดศีรษะ ของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

อาการร่วมที่พบ ในขณะปวดศีรษะ	มีอาการ		ไม่มีอาการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่อยากอยู่ในที่มีเสียงดัง	75	68.2	35	31.8
คลื่นไส้	67	60.9	43	39.1
อาเจียน	42	38.1	68	61.8
เบื่องานไม่อยากออกสังคม	39	35.5	71	64.5
ไม่อยากอยู่ในที่สว่าง	24	21.8	86	78.2

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ที่มารับการรักษาที่คลินิกปวดศีรษะ จะมีอาการร่วมกับอาการปวดศีรษะคือ ไม่อยากอยู่ในที่มีเสียงดังขณะที่มีอาการปวดศีรษะ พบได้ ร้อยละ 68.2 รองลงมา คือ อาการคลื่นไส้ในขณะปวดศีรษะ พบได้ ร้อยละ 60.9 และอาการอาเจียนร่วมกับอาการปวดศีรษะ พบได้ ร้อยละ 38.2

ตารางที่ 4 ตารางแสดงปัจจัยที่ก่อให้เกิดอาการปวดศีรษะ ของผู้ป่วยที่มี
อาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ปัจจัยที่ก่อให้เกิด อาการปวดศีรษะ	มีปัจจัย		ไม่มีปัจจัย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความเครียด	92	83.6	18	16.4
อากาศที่เปลี่ยนแปลง	41	37.3	69	62.7
ในช่วงที่มีประจำเดือน	37	33.6	73	66.4
การถูกรบกวนจากการนอนหลับ	33	30.0	77	70.0
ปัญหาเกี่ยวกับสายตา	24	21.8	86	78.2
จากอาการภูมิแพ้	7	6.4	103	93.6
ปัญหาเกี่ยวกับโพรงจมูกอักเสบ	5	4.5	105	95.5
การดื่มแอลกอฮอล์	2	1.8	108	98.2
การรับประทานยาบางชนิด	1	0.9	109	99.1

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ที่มารับ
การรักษาที่คลินิกปวดศีรษะ พบว่า ความเครียดเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดอาการปวดศีรษะ
คิดเป็น ร้อยละ 83.6 รองลงมา คือ ปัจจัยทางด้านอากาศที่เปลี่ยนแปลง คิดเป็น ร้อยละ
37.3 ปัจจัยในช่วงที่มีประจำเดือน ร้อยละ 33.6

**ตารางที่ 5 ตารางแสดงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากอาการศีรษะ ของผู้ป่วยที่มี
อาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

ผลกระทบที่เกิดขึ้น จากอาการปวดศีรษะ	มีผลกระทบ		ไม่มีผลกระทบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความสามารถในการทำงานให้มี				
ประสิทธิภาพ	73	66.4	37	33.6
ความเชื่อมั่นในตนเอง	42	27.3	68	72.7
ความสนใจกิจกรรมทางสังคม	34	30.9	76	69.1
ความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว	30	27.3	80	72.7
ความสามารถในการวางแผนงาน	23	20.9	87	79.1
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	12	10.9	98	89.1
ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น				
มากกว่าครอบครัว/เพื่อน	5	4.5	105	95.5

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ที่มารับการรักษาที่คลินิกปวดศีรษะ มีผลกระทบที่เกิดขึ้นจากอาการปวดศีรษะ คือ ด้านความสามารถในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ คิดเป็น ร้อยละ 66.4 รองลงมาได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 38.2 และความสนใจในกิจกรรมทางสังคม คิดเป็น ร้อยละ 30.9

ตารางที่ 6 ตารางแสดงจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอาการปวดศีรษะ ของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ

สมาชิกในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
มีอาการปวดศีรษะ	39	35.5
ไม่มีอาการปวดศีรษะ	71	64.5
รวม	110	100

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ที่มารับการรักษาที่คลินิกปวดศีรษะ ร้อยละ 64.5 ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่มีอาการปวดศีรษะ และร้อยละ 35.5 มีสมาชิกภายในครอบครัวที่มีอาการปวดศีรษะ โดยพบว่า สมาชิกในครอบครัวที่มีอาการปวดศีรษะ ส่วนใหญ่มักจะมีแม่ที่มีอาการปวดศีรษะมากที่สุด

ตารางที่ 7 ตารางแสดงระยะเวลาการนอนหลับ ของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ

	Min.	Max.	Mean	Median	SD.
เวลาในการนอนหลับ (ชั่วโมง)	3	12	6.60	6.00	1.56

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ที่มารับการรักษาที่คลินิกปวดศีรษะ จะนอนหลับเฉลี่ยวันละ 6.6 ชั่วโมง

ตารางที่ 8 ตารางแสดงการมีปัญหาด้านการนอนหลับ ของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ปัญหาด้านการนอนหลับ	จำนวน	ร้อยละ
มีปัญหา	90	81.8
ไม่มีปัญหา	20	18.2
รวม	110	100

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ที่มารับการรักษาที่คลินิกปวดศีรษะ มีปัญหาในด้านการนอนหลับ ร้อยละ 81.8 และไม่มีปัญหาในด้านการนอนหลับ ร้อยละ 18.2

ตารางที่ 9 ตารางแสดงรูปแบบของปัญหาในการนอนหลับ ของผู้ป่วยที่มี
อาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ

รูปแบบของปัญหา	มีปัญหา		ไม่มีปัญหา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตื่นนอนตอนเช้า มักไม่สดชื่น	61	55.5	49	44.5
ตื่นนอนในตอนกลางคืน	48	43.6	62	56.4
นอนหลับยาก	47	42.7	63	57.3
รับประทานครานนอนหลับ	16	14.5	94	85.5
นอนกรน	8	7.3	102	92.7

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ที่มารับ
การรักษาที่คลินิกปวดศีรษะ ซึ่งมีปัญหาด้านการนอนหลับ พบว่า ส่วนใหญ่จะมีปัญหาใน
เรื่องของการตื่นนอนตอนเช้า มักไม่สดชื่น คิดเป็น ร้อยละ 55.5 รองลงมา คือ มักตื่น
นอนในตอนกลางคืน คิดเป็น ร้อยละ 43.6 และร้อยละ 42.7 มักจะนอนหลับยาก

ตารางที่ 10 ตารางแสดงระดับของปัญหาสุขภาพจิต ของผู้ป่วยที่มีอาการปวด
ศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ

ระดับปัญหาสุขภาพจิต	จำนวน	ร้อยละ
ความเครียดกังวลใจที่รุนแรง	49	44.5
ความเครียดกังวลใจขนาดปานกลาง	38	34.5
สภาวะสุขภาพจิตที่ดี	23	20.9

Mean = 60.97 Median = 62.00 SD. = 14.54 Min. = 12.00 Max. = 92.00

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ที่มารับ
การรักษาที่คลินิกปวดศีรษะ ส่วนใหญ่มีความเครียดกังวลใจในระดับที่รุนแรง คิดเป็น ร้อยละ
44.5 รองลงมา พบว่า มีความเครียดกังวลใจในระดับปานกลาง ร้อยละ 34.5 และมี
สภาวะสุขภาพจิตที่ดี ร้อยละ 20.9

ตารางที่ 11 ตารางแสดงระดับความรุนแรงของอาการปวดศีรษะ ของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ

ระดับความรุนแรงของอาการปวด*	จำนวน	ร้อยละ
0	18	16.4
1	24	21.8
2	37	33.6
3	20	18.2
4	11	10
5	0	0
รวม	110	100

*หมายเหตุ

- ระดับ 0 คือ ไม่มีอาการปวดศีรษะเลย
 ระดับ 1 คือ รู้ตัวว่าปวดศีรษะเล็กน้อย เมื่อตั้งใจจดจ่ออยู่กับอาการปวด
 ระดับ 2 คือ ปวดศีรษะปานกลาง แต่สามารถ เพิกเฉยต่ออาการปวดเวลานั้นได้
 ระดับ 3 คือ ปวดศีรษะค่อนข้างมาก แต่ทนทำงานต่อไปได้
 ระดับ 4 คือ ปวดศีรษะมาก ยากต่อการใช้สมาธิ แต่ยังสามารถทำงานที่ไม่ต้องใช้ความคิดมากได้
 ระดับ 5 คือ ปวดศีรษะมากที่สุด จนไม่สามารถทำงานต่อไปได้

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ที่รับการรักษาที่คลินิกปวดศีรษะ ส่วนใหญ่ มีระดับที่ความรุนแรงของอาการปวดศีรษะในช่วงที่ทำการวิจัย อยู่ในระดับที่ 2 คือ ปวดศีรษะปานกลาง แต่สามารถเพิกเฉยต่ออาการปวดเวลานั้นได้ คิดเป็น ร้อยละ 33.6 รองลงมาคือ ระดับที่ 1 คือปวดศีรษะเล็กน้อย เมื่อตั้งใจจดจ่ออยู่กับอาการปวด คิดเป็น ร้อยละ 21.8 และ ระดับที่ 3 คือปวดศีรษะค่อนข้างมาก แต่ทนทำงานต่อไปได้ คิดเป็น ร้อยละ 16.4

ตารางที่ 12 ตารางแสดงค่าความตึงตัวของกล้ามเนื้อหน้าผาก ของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ

ค่าความตึงตัวของกล้ามเนื้อหน้าผาก (uV.)	จำนวน	ร้อยละ	
จำแนกตามระดับ 3.0 ⁽⁶³⁾ (N = 110)			
น้อยกว่า 3.0	3	2.7	
มากกว่า 3.0	107	97.3	
X = 7.03	SD. = 3.89	Min. = 2.79	Max. = 27.65

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ที่มารับการรักษาที่คลินิกปวดศีรษะ มีค่าความตึงตัวของกล้ามเนื้อหน้าผาก มากกว่า 3.0 uV. ซึ่งเป็นค่ามาตรฐาน ที่แสดงถึงการผ่อนคลายของกล้ามเนื้อ จากคู่มือ Biograph Quick Start Guide ของเครื่อง EMG Biofeedback ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คิดเป็น ร้อยละ 97.3 โดยมีค่าความตึงตัวเฉลี่ยของกล้ามเนื้อที่หน้าผาก 7.03 uV.

ส่วนที่ 2 ข้อมูลของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ โดยการวินิจฉัยจากแพทย์ทางอายุรกรรมประสาท ที่คลินิกปวดศีรษะ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ โดยการวินิจฉัยจากแพทย์ทางอายุรกรรมประสาท ประกอบด้วย ตารางที่ 13- 27 ดังนี้

ตารางที่ 13 ตารางแสดงชนิดของอาการปวดศีรษะ ของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะ ชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ชนิดต่าง ๆ ตามการวินิจฉัยจากแพทย์เฉพาะทางทางด้านอายุรกรรมประสาท

ชนิดของอาการปวดศีรษะ	จำนวน	ร้อยละ
Migraine headache	89	80.9
Tension-type headache	21	19.1
Cluster headache	0	0.0
Combine-type headache	0	0.0
รวม	110	100

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ที่มารับการรักษาที่คลินิกปวดศีรษะ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จากการสุ่มตัวอย่างผู้ป่วย จำนวน 110 ราย โดยการวินิจฉัยจากแพทย์ทางอายุรกรรมประสาท พบว่า มีผู้ป่วยที่ปวดศีรษะ Migraine มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 80.9 และผู้ป่วยที่ปวดศีรษะ Tension-type คิดเป็น ร้อยละ 19.1 นอกจากนี้ พบว่า ไม่มีกลุ่มผู้ป่วยที่ปวดศีรษะ Cluster และ Combine-type ในการศึกษาครั้งนี้

ตารางที่ 14 ตารางแสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยที่ปวดศีรษะ Migraine
และ Tension-type (n=110)

ตัวแปร	Migraine		Tension-type	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	9	8.2	6	5.5
หญิง	80	72.7	15	13.6
อายุ (ปี)				
15-20	7	6.4	2	1.8
21-25	9	8.2	1	0.9
26-30	26	23.6	5	4.5
31-35	25	22.7	7	6.4
36-40	13	11.8	3	2.7
41-45	9	8.2	3	2.7
Mean= 31.51 Median = 32.00 SD. = 7.02 Min. = 16 Max. = 45				
สถานภาพสมรส				
โสด	35	31.8	10	9.1
คู่	46	41.8	11	10.0
หม้าย	3	2.7	0	0.0
หย่า	2	1.8	0	0.0
แยกกันอยู่	3	2.7	0	0.0
ระดับการศึกษา				
ประถมศึกษา	22	20.0	2	1.8
มัธยมศึกษาตอนต้น	11	10.0	2	1.8
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	19	17.3	5	4.5
อนุปริญญา	9	8.2	3	2.7
ปริญญาตรี	23	20.9	7	6.4
ปริญญาโท/เอก	5	4.5	2	1.8

ตารางที่ 14 ตารางแสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยที่ปวดศีรษะ Migraine
และ Tension-type (ต่อ)

ตัวแปร	Migraine		Tension-type	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การมีงานทำ				
มีงานทำ	67	60.9	16	14.5
ไม่มีงานทำ	22	20.0	5	4.5
อาชีพ				
นักเรียน/นักศึกษา	9	8.2	3	2.7
รับจ้าง	28	25.5	8	7.3
ค้าขาย	10	9.1	3	2.7
รับราชการ	25	22.7	5	4.5
รัฐวิสาหกิจ	4	3.6	0	0.0
แม่บ้าน	13	11.8	2	1.8
รายได้ (บาท/เดือน)				
มากกว่า 3,000	10	9.1	3	2.73
3,001-5,000	21	19.1	1	0.91
5,001-10,000	21	19.1	10	9.09
10,001-20,000	22	20.0	4	3.64
20,001-30,000	5	4.5	0	0.00
มากกว่า 30,001 ขึ้นไป	4	3.6	2	1.82
ไม่มีรายได้	6	5.5	1	0.91
การมีรายได้พอเพียงกับค่าใช้จ่าย				
ไม่พอเพียง	22	20.0	5	4.5
พอเพียง	64	58.2	15	13.6
มากพอ	3	2.7	1	0.9

จากตารางที่ 14 แสดงข้อมูลทั่วไปจากการวินิจฉัยทางแพทยอายุรกรรมประสาทพบ ว่าผู้ป่วยที่ปวดศีรษะชนิด Migraine ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 72.7 ช่วงอายุ 26-30 ปี คิดเป็น ร้อยละ 23.6 สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 41.82 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็น ร้อยละ 20.9 ส่วนใหญ่มิงานทำ คิดเป็น ร้อยละ 60.9 อาชีพรับจ้าง พบได้ ร้อยละ 25.5 รายได้ ระหว่าง 10,001-20,000 บาท/เดือน คิดเป็น ร้อยละ 20.0 โดยมีรายได้พอเพียงกับค่าใช้จ่าย คิดเป็น ร้อยละ 58.2 สำหรับผู้ป่วยที่ปวดศีรษะ Tension-type ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 13.6 มีอายุในช่วงระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็น ร้อยละ 6.4 สถานภาพสมรสคู่ คิดเป็น ร้อยละ 10.0 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็น ร้อยละ 6.4 ส่วนใหญ่มิงานทำ ร้อยละ 14.5 อาชีพรับจ้าง พบได้ ร้อยละ 7.3 รายได้อยู่ในช่วงระหว่าง 5,001-10,000 บาท/เดือน ส่วนใหญ่ มีรายได้พอเพียงกับค่าใช้จ่าย คิดเป็น ร้อยละ 13.6

ตารางที่ 15 ตารางแสดงลักษณะอาการปวดศีรษะ ของผู้ป่วยที่ปวดศีรษะ
Migraine และ Tension-type (n=110)

ตัวแปร	Migraine		Tension-type	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาที่ปวดศีรษะ (ปี)				
ต่ำกว่า 1	5	4.5	6	5.5
1.0-5.0	35	31.8	10	9.1
5.10-10.0	28	25.5	4	3.6
10.1-15.0	7	6.4	0	0.0
15.1-20.0	8	7.3	1	0.9
มากกว่า 20	6	5.5	0	0.0
Mean = 7.76	Median = 5.00	SD. = 7.76	Min. = 0.1	Max. = 35
ความถี่ของอาการปวดศีรษะ (วัน/เดือน)				
0-4	39	35.5	5	4.5
5-8	20	18.2	7	6.4
9-12	9	8.2	1	0.9
13-16	2	1.8	0	0.0
17-20	6	5.5	2	1.8
21-24	1	0.9	0	0.0
25-30	12	10.9	6	5.5
Mean = 10.39	Median = 6.00	SD. = 9.85	Min = 1	Max = 30
เวลาที่ปวดศีรษะในแต่ละครั้ง				
น้อยกว่า 30 นาที	7	6.4	5	4.5
30 นาที-4 ชั่วโมง	28	25.5	5	4.5
4-24 ชั่วโมง	21	19.1	3	2.7
24-72 ชั่วโมง	18	16.4	2	1.8
3-7 วัน	3	2.7	1	0.9
มากกว่า 7 วัน	1	0.9	3	2.7
ไม่แน่นอน	11	10.0	2	1.8

ตารางที่ 15 ตารางแสดงลักษณะอาการปวดศีรษะ ของผู้ป่วยที่ปวดศีรษะ Migraine และ Tension-type (ต่อ)

ตัวแปร	Migraine		Tension-type	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บริเวณที่ปวดศีรษะ				
ปวดเฉพาะข้างขวาอย่างเดียว	11	10.0	1	0.9
ปวดเฉพาะข้างซ้ายอย่างเดียว	21	19.1	4	3.6
ปวดสลับกันระหว่างข้างซ้ายและขวา	15	13.5	4	3.6
ปวดทั้งสองข้างสลับกับข้างใดข้างหนึ่ง	20	18.2	5	4.5
ปวดทั้งสองข้างอย่างเดียว	14	12.7	6	5.5
ไม่แน่นอน	7	6.4	0	0.0
ลักษณะอาการปวดศีรษะ				
ลักษณะ ตุ่ม ๆ	45	40.9	2	1.8
ลักษณะ ตื้อ ๆ	33	30.0	16	14.5
ลักษณะ จิต ๆ	11	10.0	3	2.7

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ป่วยที่ปวดศีรษะ Migraine ส่วนใหญ่ มีระยะเวลาที่มีอาการปวดศีรษะ อยู่ในช่วงระหว่าง 1.0-5.0 ปี คิดเป็น ร้อยละ 31.8 ความถี่ของอาการปวดศีรษะ 0-4 วัน/เดือน คิดเป็น ร้อยละ 35.5 เวลาที่ปวดศีรษะในแต่ละครั้ง 30 นาที- 4 ชั่วโมง คิดเป็น ร้อยละ 25.5 มักจะปวดศีรษะเฉพาะข้างซ้ายอย่างเดียว คิดเป็น ร้อยละ 19.1 ลักษณะที่ปวดศีรษะ มีลักษณะตุ่ม ๆ คิดเป็น ร้อยละ 40.9 สำหรับผู้ป่วยที่ปวดศีรษะ Tension-type ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่มีอาการปวดศีรษะ อยู่ในช่วงระหว่าง 1.0-5.0 ปี คิดเป็น ร้อยละ 9.1 ความถี่ของอาการปวดศีรษะ 5-8 วัน/เดือน คิดเป็น ร้อยละ 6.4 เวลาที่ปวดศีรษะในแต่ละครั้ง น้อยกว่า 30 นาที และระหว่าง 30 นาที- 4 ชั่วโมง ซึ่งพบได้เท่ากัน คิดเป็น ร้อยละ 4.5 บริเวณที่ปวดศีรษะ ส่วนใหญ่จะปวดศีรษะทั้งสองข้าง คิดเป็น ร้อยละ 5.5 ลักษณะอาการปวดศีรษะคือ ตื้อ ๆ คิดเป็น ร้อยละ 14.5

ตารางที่ 16 ตารางแสดงอาการร่วมที่พบในขณะปวดศีรษะ ของผู้ป่วยที่
ปวดศีรษะ Migraine และ Tension-type

อาการร่วมที่พบ ในขณะปวดศีรษะ	Migraine		Tension-type	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คลื่นไส้	62	56.4	5	4.5
อาเจียน	41	37.3	1	0.9
เบื่ออาหารไม่อยากออกสังคม	36	32.7	3	2.7
ไม่อยากอยู่ในที่สว่าง	20	18.2	4	3.6
ไม่อยากอยู่ในที่มีเสียงดัง	60	54.5	15	13.6

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ป่วยที่ปวดศีรษะชนิด Migraine มักมีอาการคลื่นไส้ร่วมในขณะที่มีอาการปวดศีรษะ พบได้ ร้อยละ 56.4 สำหรับผู้ป่วยที่ปวดศีรษะชนิด Tension-type มักมีอาการไม่อยากอยู่ในที่มีเสียงดังขณะที่มีอาการปวดศีรษะ พบได้ ร้อยละ 13.6

ตารางที่ 17 ตารางแสดงปัจจัยที่ก่อให้เกิดอาการปวดศีรษะ ของผู้ป่วยที่
ปวดศีรษะ Migraine และ Tension-type

ปัจจัยที่ก่อให้เกิด อาการปวดศีรษะ	Migraine		Tension-type	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความเครียด	72	65.5	20	18.2
การดื่มแอลกอฮอล์	1	0.9	1	0.9
อากาศที่เปลี่ยนแปลง	35	31.8	6	5.5
การรับประทานยาบางชนิด	1	0.9	0	0.0
การถูกรบกวนจากการนอนหลับ	28	25.5	5	4.5
ปัญหาเกี่ยวกับโพรงจมูกอักเสบ	4	3.6	1	0.9
ปัญหาเกี่ยวกับสายตา	21	19.1	3	2.7
จากอาการภูมิแพ้	6	5.5	1	0.9
ในช่วงที่มีประจำเดือน	35	31.8	2	1.8

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ป่วยที่ปวดศีรษะชนิด Migraine ส่วนใหญ่มักมีความเครียดเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดอาการปวดศีรษะ พบได้ ร้อยละ 65.5 รองลงมาคือ อากาศที่เปลี่ยนแปลง พบได้ ร้อยละ 31.8 และช่วงที่มีประจำเดือน พบได้ ร้อยละ 31.8 เช่นกัน สำหรับผู้ป่วยที่ปวดศีรษะชนิด Tension-type พบว่า ความเครียดเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดอาการปวดศีรษะ เช่นเดียวกับ Migraine ซึ่งพบได้ ร้อยละ 18.2 และอากาศที่เปลี่ยนแปลงพบได้ ร้อยละ 5.5

ตารางที่ 18 ตารางแสดงผลกระทบที่เกิดจากอาการปวดศีรษะ ของผู้ป่วยที่
ปวดศีรษะ Migraine และ Tension-type

ผลกระทบที่เกิดจาก อาการปวดศีรษะ	Migraine		Tension-type	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว	26	23.6	4	3.6
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	11	10.0	1	0.9
ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มากกว่าครอบครัว/เพื่อน	4	3.6	1	0.9
ความสามารถในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ	59	53.6	14	12.7
ความสนใจในกิจกรรมทางสังคม	29	26.4	5	4.5
ความสามารถในการวางแผนงาน	18	16.4	5	4.5
ความเชื่อมั่นในตนเอง	35	31.8	7	6.4

ตารางที่ 18 พบว่า ผู้ป่วยที่ปวดศีรษะชนิด Migraine ส่วนใหญ่ผลกระทบที่เกิดจากอาการปวดศีรษะ มักก่อให้เกิดปัญหาทางด้านความสามารถในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ คิดเป็น ร้อยละ 53.6 รองลงมาคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 31.8 และความสนใจในกิจกรรมทางสังคม คิดเป็น ร้อยละ 26.4 สำหรับผู้ป่วยที่ปวดศีรษะชนิด Tension-type มักมีปัญหาด้านความสามารถในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ คิดเป็น ร้อยละ 12.7 รองลงมา คือความเชื่อมั่นในตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 6.4 และความสนใจในกิจกรรมทางสังคมและความสามารถในการวางแผนงาน ซึ่งพบได้เท่ากันคือ ร้อยละ 4.5 จะเห็นได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่มีอาการปวดศีรษะทั้งในกลุ่มของ Migraine และ Tension-type มีปัญหาที่คล้ายกัน

ตารางที่ 19 ตารางแสดงสมาชิกครอบครัวที่มีอาการปวด ของผู้ป่วยที่
ปวดศีรษะ Migraine และ Tension-type

สมาชิกในครอบครัว	Migraine		Tension-type	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีอาการปวดศีรษะ	34	30.9	5	4.5
ไม่มีอาการปวดศีรษะ	55	50.0	16	14.5
รวม	89	80.9	21	19.1

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ป่วยที่ปวดศีรษะชนิด Migraine ส่วนใหญ่จะมีสมาชิกในครอบครัวไม่มีอาการปวดศีรษะ คิดเป็น ร้อยละ 50.0 และมีสมาชิกในครอบครัวมีอาการปวดศีรษะ คิดเป็น ร้อยละ 30.9 ขณะที่ผู้ป่วยที่ปวดศีรษะชนิด Tension-type จะมีสมาชิกในครอบครัวไม่มีอาการปวดศีรษะ คิดเป็น ร้อยละ 14.5 และมีสมาชิกในครอบครัวมีอาการปวดศีรษะ คิดเป็น ร้อยละ 4.5 โดยที่ผู้ป่วยที่ปวดศีรษะชนิด Migraine ที่มีสมาชิกในครอบครัวมีอาการปวดศีรษะ มักจะพบว่า มารดามีอาการปวดศีรษะ พบได้มากที่สุด

ตารางที่ 20 ตารางแสดงระยะเวลาการนอนหลับ ของผู้ป่วยที่ปวดศีรษะ
Migraine และ Tension-type

ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะ	N	เวลาในการนอนหลับ				
		Min.	Max.	Mean	Median	SD.
Migraine	89	3.0	12.0	6.59	6.00	1.48
Tension-type	21	4.0	12.0	6.61	7.00	1.88

จากตารางที่ 20 พบว่า ผู้ป่วยที่ปวดศีรษะชนิด Migraine มีค่าเฉลี่ยระยะเวลาของการนอนหลับ 6.69 ชั่วโมง ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับผู้ป่วยที่ปวดศีรษะชนิด Tension-type คือ 6.61 ชั่วโมง

ตารางที่ 21 ตารางแสดงการมีปัญหาทางด้านการนอนหลับ ของผู้ป่วยที่
ปวดศีรษะ Migraine และ Tension-type

ปัญหาทางด้านการนอนหลับ	Migraine		Tension-type	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีปัญหา	76	69.1	14	12.7
ไม่มีปัญหา	13	11.8	7	6.4
รวม	89	80.9	21	19.1

จากตารางที่ 21 พบว่า ผู้ป่วยที่ปวดศีรษะทั้งชนิด Migraine และ Tension-type ส่วนใหญ่มีปัญหาทางด้านการนอนหลับ คิดเป็น ร้อยละ 69.1 และร้อยละ 12.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 22 ตารางแสดงการรูปแบบของปัญหาการนอนหลับ ของผู้ป่วยที่
ปวดศีรษะ Migraine และ Tension-type

ปัญหาทางด้านการนอนหลับ	Migraine		Tension-type	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นอนหลับยาก	41	37.3	6	5.5
ตื่นนอนในตอนกลางคืน	39	35.5	9	8.2
รับประทานยานอนหลับ	15	13.6	1	0.9
นอนกรน	6	5.5	2	1.8
ตื่นนอนตอนเช้า มักไม่สดชื่น	49	44.5	12	10.9
รวม	89	80.9	21	19.1

จากตารางที่ 22 พบว่า ผู้ป่วยที่ปวดศีรษะชนิด Migraine ส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านการตื่นนอนตอนเช้า มักไม่สดชื่น พบได้ ร้อยละ 44.5 รองลงมาคือ ด้านการนอนหลับยาก พบได้ ร้อยละ 37.3 และด้านการตื่นนอนในตอนกลางคืน พบได้ ร้อยละ 35.5 สำหรับผู้ป่วยที่ปวดศีรษะชนิด Tension-type พบว่า ส่วนใหญ่ มีปัญหาด้านการตื่นนอนตอนเช้า มักไม่สดชื่น พบได้ ร้อยละ 10.9 รองลงมาคือ ตื่นนอนในตอนกลางคืน พบได้ ร้อยละ 8.2 และ นอนหลับยาก พบได้ ร้อยละ 5.5

ตารางที่ 23 ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ยของปัญหาสุขภาพจิต ของผู้ป่วยที่ปวดศีรษะ Migraine และ Tension-type

อาการปวดศีรษะ จำนวน(คน)	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	SD.
Migraine 89	12	91	60.82	14.67
Tension-type 21	40	89	61.62	14.29

จากตารางที่ 23 พบว่า ผู้ป่วยที่ปวดศีรษะ Migraine มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสุขภาพจิต 60.82 สำหรับผู้ป่วยที่ปวดศีรษะ Tension-type มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสุขภาพจิต 61.62

ตารางที่ 24 ตารางแสดงระดับของปัญหาสุขภาพจิต ของผู้ป่วยที่ปวดศีรษะ Migraine และ Tension-type

ระดับปัญหาสุขภาพจิต	Migraine		Tension-type	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความเครียดกังวลใจที่รุนแรง	40	36.4	9	8.2
ความเครียดกังวลใจปานกลาง	30	27.3	8	7.3
สภาวะสุขภาพจิตที่ดี	19	17.3	4	3.6
รวม	89	80.9	21	19.1

จากตารางที่ 24 พบว่า ผู้ป่วยที่ปวดศีรษะทั้งชนิด Migraine และ Tension-type มีความเครียดกังวลใจในระดับที่รุนแรง พบได้ ร้อยละ 36.4 และร้อยละ 8.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 25 ตารางแสดงระดับความรุนแรงของอาการปวดศีรษะ ของผู้ป่วย
ปวดศีรษะ Migraine และ Tension-type

ระดับความรุนแรงของ อาการปวดศีรษะ*	Migraine		Tension-type	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
0	17	15.5	1	0.9
1	18	16.4	6	5.5
2	30	27.3	17	6.4
3	14	12.7	6	5.5
4	10	9.1	1	0.9
5	0	0.0	0	0.0
รวม	89	80.9	21	19.1

*หมายเหตุ

- ระดับ 0 คือ ไม่มีอาการปวดศีรษะเลย
 ระดับ 1 คือ รู้ตัวว่าปวดศีรษะเล็กน้อย เมื่อตั้งใจจดจ่ออยู่กับอาการปวด
 ระดับ 2 คือ ปวดศีรษะปานกลาง แต่สามารถเพิกเฉยต่ออาการปวดเวลานั้นได้
 ระดับ 3 คือ ปวดศีรษะค่อนข้างมาก แต่ทนทำงานต่อไปได้
 ระดับ 4 คือ ปวดศีรษะมาก ยากต่อการใช้สมาธิ แต่ยังสามารถทำงานที่ไม่ต้อง
 ใช้ความคิดมากได้
 ระดับ 5 คือ ปวดศีรษะมากที่สุด จนไม่สามารถทำงานต่อไปได้

จากตารางที่ 25 พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิด Migraine และปวดศีรษะ
 ชนิด Tension-type ส่วนใหญ่มีระดับความรุนแรงของอาการปวดศีรษะในขณะทำการวิจัย
 อยู่ในระดับ 2 คือ ปวดศีรษะปานกลาง แต่สามารถเพิกเฉยต่ออาการปวดเวลานั้นได้
 พบได้ ร้อยละ 27.3 และร้อยละ 6.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 26 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยความตึงตัวของกล้ามเนื้อหน้าผาก ของผู้ป่วยที่ปวดศีรษะ Migraine และ Tension-type

อาการปวดศีรษะ	จำนวน(คน)	ค่าต่ำสุด (uV)	ค่าสูงสุด (uV)	ค่าเฉลี่ย (uV)	SD. (uV)
Migraine	89	2.79	27.65	7.22	4.22
Tension-type	21	3.63	9.57	6.25	1.91

จากตารางที่ 26 พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิด Migraine มีค่าความตึงตัวของกล้ามเนื้อที่หน้าผากเฉลี่ย 7.22 uV สำหรับผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิด Tension-type มีค่าความตึงตัวของกล้ามเนื้อหน้าผากเฉลี่ย 6.25 uV

ตารางที่ 27 ตารางแสดงค่าความตึงตัวของกล้ามเนื้อ ของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะ Migraine และ Tension-type

ค่าความตึงตัวของ กล้ามเนื้อ (uV.)	Migraine		Tension-type	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำแนกตามระดับ 3.0 ⁽⁶³⁾ (n = 110)				
น้อยกว่า 3.0	3	2.7	0	0.0
มากกว่า 3.0	86	78.2	21	19.1

จากตารางที่ 27 พบว่า ผู้ป่วยที่ปวดศีรษะชนิด Migraine ส่วนใหญ่มีระดับความตึงตัวของกล้ามเนื้อหน้าผาก มากกว่า 3.0 uV พบได้ ร้อยละ 78.2 สำหรับผู้ป่วยที่ปวดศีรษะ Tension-type มีระดับความตึงตัวของกล้ามเนื้อหน้าผาก มากกว่า 3.0 uV. คิดเป็น ร้อยละ 19.1

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน ด้านความสัมพันธ์
การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยตารางที่ 28-29

ตารางที่ 28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับความรุนแรงของอาการปวดศีรษะกับ ค่าความตึงตัวของกล้ามเนื้อหน้าผาก ของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ

		EMG	Pain Scale	p-value
Spearman's Correlation Coefficient	EMG	1.000	0.171	0.073
	Pain Scale	0.171	1.000	

จากตารางที่ 28 พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ที่มารับการรักษาที่คลินิกปวดศีรษะ มีระดับความรุนแรงของอาการปวดศีรษะสัมพันธ์กับค่าความตึงตัวของกล้ามเนื้อหน้าผากที่ระดับ $r = 0.171$ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p > 0.05$ คือ

ตารางที่ 29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของอาการปวดศีรษะกับ
ปัญหาสุขภาพจิต ของผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ

		EMG	GWB	p-value
Spearman's Correlation coefficient	EMG	1.000	-0.133	0.165
	GWB	-0.133	1.000	

จากตารางที่ 29 พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะชนิดที่ไม่มีพยาธิสภาพ ที่มารับ
การรักษาที่คลินิกปวดศีรษะ มีความสัมพันธ์กันระหว่างระดับความรุนแรงของอาการปวด
ศีรษะกับปัญหาสุขภาพจิตที่ระดับ $r = -0.133$ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p > 0.05$